Europeanen en Amerikanen droegen daartoe het hunne bij, want velen van de eerste zendelingen en der Westerlingen die naar Japan kwamen, waren geneigd de Japanneezen met de barbaren der Zuidzee op één lijn te stellen. Al beweerden zij ook niet dat het volk geheel onwetend was, toch zagen zij met verachting op de Japansche beschaving neer. Het duurde minstens 20 jaar, eer zij leerden inzien, dat de Japansche kunst iets geheel origineels was; dat men ten onrechte de Japansche kunstwereld met die van halfwilden op één trap stelde, en dat de godsdienstige en wijsgeerige denkbeelden der Japanneezen niet eenvoudig als bijgeloovige kramerijen mochten gesignaleerd worden. De werken van Rein, Morse en Haern droegen er toe bij, die waardeering tot stand te brengen, later de werken van Dr. Nitobe en professor Okakura, die aan het Westen een blik vergunden in de grootheid en rijkdom van Japan. Daardoor leerden ook de Japanneezen kennen wat zij waard waren en dat niet alles wat uit het Westen kwam, daarom beter was. Deze veranderde positie tegenover het Westen werkte voor het Christendom, dat men ook als een zaak beschouwde die uit het Westen werd ingevoerd, nadeelig en daarom ging de Christelijke actie van 1890 tot 1900 achteruit.

Daarbij kwam, dat door den arbeid dier zendelingen de voorstanders der oude religiën zich gingen aangorden om te zorgen, dat geen terrein door hen verloren werd. De heidensche priesters zagen in, dat het noodzakelijk was scholen te stichten om begaafde jongelingen te vormen, of zij zonden ze weg om in het buitenland te studeeren. Vooral de Sintoisten weerden zich krachtig; zij begonnen aan philantropie en socialen arbeid te doen, zij zonden zelfs zendelingen naar Japansche koloniën en het buitenland. Heidensche tempels, die ingestort waren, bouwde men weder op. Door ontwikkelden werd het Boedhisme opnieuw bestudeerd, al kan men niet zeggen, dat het Boedhisme door het werken der Chr. zendelingen bijzonder tot ontwikkeling van veerkracht gebracht is.

Uit het bovenstaande is te leeren, dat zendingsstudie niet overbodig mag heeten.

Gemengd Nieuws.

Is men in Frankrijk bezorgd over het steeds minder worden van het aantal geboorten, in Duitschland heeft men er ook over te klagen dat het cijfer der geboorten sterk aan het dalen is; een verschijnsel dat elk jaar duidelijker is waar te nemen. Wel neemt de bevolking van het Duitsche rijk krachtig toe, maar dit is te danken aan het dalen van het aantal sterfgevallen. Maar het spreekt van zelf dat een volk meer kracht ontwikkelen kan, wanneer er veel jongelieden gevonden worden die met frissche krachten kunnen arbeiden, dan als menschen over het algemeen een hoogen ouderdom bereiken. In de jaren 1816—1820 kwamen in Pruissen 42,5 geboorten op de 1000 inwoners voor; in 1908 slechts 32,7. Het geboortecijfer is dus drie menschenleeftijden ongeveer een vierde lager geworden. In de jaren 1871/75 komen in het Duitsche rijk nog 39 geboorten op de duisend inwoners voor; in 1909 31. Het sterkst is dat treurige verschijnsel op te merken in Saksen, het industrieland van Duitschland. Het is ontegenzeglijk, dat juist in den tijd waarin het geboortecijfer het sterkst afnam, de welvaart van bijna de geheele bevolking zeer verbeterd is. Ook kan de stelling verdedigd worden, dat de afneming der geboorten gelijken tred houdt met de uitbreiding der sociaal democratie.

De moderne socialistischgezinde industrie-arbeider heeft tegenwoordig geen lust meer zich de zweeldes van een groot aantal kinderen te veroorloven. Uit alles blijkt, dat Fransche toestanden van lieverlede in Duitschland gaan heerschen. Ook is het opmerkelijk, dat in Duitschland het Roomsche deel der bevolking hooger geboortecijfer vertoont dan het Evangelische. Een uitzondering daarop is de bevolking van Elzas-Lotharingen, die met den Franschen zuurdeesem doorbakken is, evenals de districten die aan België grenzen.

WINCKEL.

Voor Kinderen.

AAN VRAGERS.

In de oude geschiedenis van ons vaderland komen zeer veel edelen en grooten voor, zooals ridders en graven, wiens namen men later en thans in het geheel niet meer hoort. Zijn vele van die geslachten dan uitgestorven, of hoe is dat te verklaren? B. S.

Voor die verdwijning zijn verschillende redenen.

Vooreerst zijn een aantal ridderlijke en adellijke geslachten ten gronde gegaan tijdens de kruistochten. Menigeen trok naar het Oosten, en kwam nooit weder. Evenzoo ging menig geslacht teniet in de twisten, gevechten en burgeroorlogen, die vóór het jaar 1500 in ons land voorkwamen. Ook het Spaansch bewind was oorzaak, dat meer dan één oud geslacht zijn beteekenis verloor.

Toen de steden opkwamen, toen er een burgerij ontstond, en de landsheeren, zooals graven en hertogen, al meer gezag en gebied kregen, verloren ridders en edelen hun beteekenis en macht. Ook verarmden vele geslachten, en waren de nakomelingen later moeilijk terug te vinden.

Eindelijk dient opgemerkt, dat uitsterving van geslachten in alle rangen en standen veel meer voorkomt, dan men gewoonlijk denkt, doch bij aanzienlijken en stamhuizen van naam trekt de verdwijning meer de aandacht. Overigens, van menig oud adellijk geslacht zijn ook nu nog afstammelingen in leven.

Een vraag van N. N. betreft 1 Kon. 4 vs. 32, 33, waar wij van koning Salomo lezen: „En hij sprak drie duizend spreuken; daarbij waren zijn liederen duizend en vijf. Hij sprak ook van de boomen, van den cederboom af, die op den Libanon is, tot op den hysop, die aan den wand uitwast. Hij sprak ook van het vee, en van het gevogelte, en van de kruipende dieren, en van de vischen".

Het is duidelijk, dat Salomo veel meer geschreven heeft dan voor ons is bewaard gebleven. De Bijbel is trouwens niet bestemd om ons alles mee te deelen, wat door de schrijvers der Bijbelboeken is te boek gesteld, maar om ons voldoende datgene te geven wat wijs maakt tot zaligheid.

Het is duidelijk, dat wij van de drie duizend spreuken er vele missen. Van de liederen vinden wij er slechts enkele in het boek der Psalmen. Van de werken over dieren en planten, in vers 33 bedoeld, is niets meer over, zoover wij weten.

Op meer dan één plaats in den Bijbel wordt gesproken van geschriften, die wij niet meer hebben, zooals het Boek des oprechten, dat van de Oorlogen des Heeren, en meer. Wat ons noodig is te weten is opgeteekend, en voorts dient wel bedacht, wat wij lezen in Joh. 21 vs. 25. En er zijn nog vele andere dingen, die Jesus gedaan heeft, welke, zoo zij elk bijzonder geschreven werden, ik acht, dat ook de wereld zelf de geschreven boeken niet zoude bevatten.

Wat moet men, vraagt W. R. te G., door geheimschrift verstaan, waar ik meermalen van heb gelezen.

Geheimschrift is zulk, dat alleen kan gelezen worden door hem, die weet wat daartoe vereischt wordt, die zooals dat heet, „den sleutel" heeft, d. i. de noodige aanwijzingen kent of bezit. In elk geval is de bedoeling, dat het schrift alleen leesbaar zal zijn voor bepaalde personen.

Soms bezigt men geheimschrift, dat ontstaat door te schrijven niet met gewone inkt, maar met een vloeistof, die, als zij droogt, geen zichtbare sporen laat. Het papier schijnt dan onbeschreven, doch als men het verwarmt of nat maakt, zijn de geschreven letters weer te lezen.

Een zeer gewone wijze van doen is, dat men elke letter van het A B C door een getal voorstelt, bijv. $k = 2$, $i = 6$, $p = 14$. Nu zal 2-6-14 zeggen: *kip*. Ieder die een lijst met de cijfers heeft, kan dat lezen.

Een derde manier is, dat men op een stuk bordpapier ruiten trekt als op een dambord, en de helft der ruiten, om en om, naar beneden, uitsnijdt. Nu legt men onder het bordpapier het vel papier dat beschreven moet, en schrijft dan het noodige in de uitgesneden vakjes, altijd maar *één* regel. Is dat gedaan, dan neemt men het bordpapier weg, en vult de open gedeelten op het onderste papier met allerlei woorden. Wie dat papier nu voor zich krijgt, leest veel onsin. Maar de man voor wien het is, heeft ook zoo'n uitgesneden bordpapier. Legt hij dat nu op het andere papier, dan is alleen juist datgene leesbaar, wat hij weten moet.

Het geheimschrift werd vroeger veel gebruikt, vooral in brieven aan gezanten, in oorlogstijden enz., o. a. door koning Philips II en prins Willem I. Zulk schrift is schijnbaar onmogelijk te lezen voor hem, die den sleutel niet heeft. Toch kan men op verschillende wijzen, waarover ik nu hier niet spreek, en met scherpzinnigheid, ook zonder inlichting achter de beteekenis komen. Tegenwoordig, nu wij de telegraaf en andere middelen van gemeenschap hebben, waarbij men ook allerlei afspraken kan maken, wordt het geheimschrift weinig meer gebruikt.

Koning Lodewijk de veertiende had een aantal lieden in zijn dienst, die brieven in cijferschrift, welke men wist machtig te worden, door hen bijv. te onderscheppen, moesten trachten te ontcijferen. Onze Staten echter, die ongaarne hun brieven door ongeroepenen gelezen zagen, hadden er wat op bedacht. Zij lieten schrijven in oud-Friesch met Grieksche letters, en het is aan de knapste uitleggers van Lodewijk de veertiende nooit gelukt, zulke schrifturen te ontcijferen.

BRIEFWISSELING.

B. te E. Aan u is afzonderlijk geschreven.

HOOGKNBIRK.

Gereformeerde Gezindheid.

Gereformeerde Kerken.

BEROEPEN: Nordhorn c.a. (Gr. Bentheim), Langerak b/s. De Lek en Wateringen, B. van Halsema, cand. te Nijeveen. — Hoogkerk (Gr.), G. Kerssies, te Wolvega. — Westbroek en Achttienhoven, J. Offringa, te Herwijnen. — Kielwindeweer, H. Fokkens, te Dwingeloo. — Hindeloopen en Stavoren, R. Haitsma, cand. te Arum.

AANGENOMEN: Zalk en Veecaten, F. Bruinsma, te Glanerbrug. — Meppel, J. C. Brussaard, te Tienhoven. — Ureterp, A. v. d. Vegt, te Sellingen. — Kamerik (bij Woerden), J. Ozinga, te Weerdingerveen. — Scharendijke c.a., A. D. C. Kok, te Nieuw-Helvoet.

BEDANKT: Leiden, J. J. Miedema, te Groningen. — Zonnemaire, F. Bruinsma, te Glanerbrug. — Westerlee, A. v. d. Vegt, te Sellingen. — Haastrecht, H. v. d. Zanden, te Andel (N.-B.).

Rotterdam. Zondagavond j.l. werd Ds. F. C. Meyster, van Zegwaart overgekomen, tot zijn dienstwerk ingeleid door Ds. J. Landwehr, die tot tekst had 2 Cor. 4:5—7.

Dinsdagavond deed de nieuwe leeraar zijn intrede. De Dienaar had voor deze ure tot tekst gekozen, Openb. 1:4b en 5a. Ook de Burgemeester met twee Wethouders waren bij deze plechtigheid tegenwoordig. Na het uitspreken van den zegen werd door de Gemeente de bekende zegenbede, Ps. 134:3, gezongen. Met dezen Dienaar zijn alle predikantsplaatsen in de gemeente wederom beset.

Leiden. Ds. A. Roorda, van Breda, werd hier Zondag tot zijn dienstwerk ingeleid door Ds. R. Sybrandy, van Lopik, met een rede over Spreuken 13:17b.

De intrede die Woensdagavond plaats had, werd ook door velen bijgewoond. De leeraar had tot tekst gekozen Rom. 1:15 en 16a. Onder de toehoorders was ook de Burgemeester, die aan het eind van de rede door Ds. Roorda werd toegesproken. Ds. Kouwenhoven heette zijn ambtsbroeder met een warm woord welkom.

Utrecht. De classis heeft Woensdag het navolgende voorstel aangenomen:

De classis Utrecht der Geref. Kerken, vergaderd op Woensdag 4 Sept. 1912 te Utrecht, besluit aan de Generale Synode, welke D. V. 10 Sept. a.s. te Den Haag zal vergaderen, het verzoek te doen of het geen ernstige overweging verdient in de huidige omstandigheden niet over te gaan tot het benoemen van twee professoren aan de Theol. school te Kampen, maar te zoeken naar een weg, die kan leiden tot eenheid van opleiding der dienaren des Woords in de Geref. Kerken.

Nederlandsch Hervormde Kerk.

BEROEPEN: Midlum, P. A. Tichelaar, cand. te Nijland. — De Wilp (toez.), J. P. van Kleffens, te Thesinge — Lochem (toez.), H. Vermaas Jr., te Zaandijk. — Hoogeloon, O. W. K. van der Veen, cand. te Utrecht. — Lith (toez.), H. G. Botermans, te Gennep. — Hauwert (toez.), P. G. Vlieg, te Schalsum — Giessendam—Nederhardinxveld, P. de Looze, te Waarder (bij Woerden).

AANGENOMEN: Minnertsga (toez.), J. P. van Leusden, te Wilsum. — Hellum, G. J. Mooi, te Frederiksoord. — Twisk, S. N. H. Gorter, te Zijldijk. — Kleverskerke, J. H. Semmelink, cand. te Doetinchem. — Wierden, D. van Lutterveld, te Wezep.

BEDANKT: Jukwerd (toez.), L. Meeth, te Sappemeer — Montfoort (toez.), D. Th. Keck, te Zuilichem — Schoondijke, T. A. v. d. Vlies, te Poortugaal — Tholen, D. Th. Keck, te Zuilichem — Hasselt, L. van Mastrigt, te Barneveld — Loosduinen, G. Verdoes Kleyn, te Wageningen.

Advertentiën.

De Heer en Mevrouw FLACH—DE WALLE berichten hiermede, dat hun door 's Heeren gunste eene welgeschapen

DOCHTER

is geboren.

Dennenoord, *Zuidlaren*, 3 Sept. 1912.

In zijn Heer en Heiland ontsliep heden na een langdurig lijden, in den ouderdom van 53 jaar, na een gelukkige Echtvereeniging van ongeveer 23 jaar, mijn innig geliefde Echtgenoot

TH. OEGEMA,

Pred. v. d. Geref. Kerk te Hoogeveen.

Mevr. de Wed. TH. OEGEMA—HOEKSTRA.

Hoogeveen, 30 Aug. 1912.

Het behaagde den Heere Vrijdag j.l. na een langdurig lijden, uit ons midden weg te nemen, onzen zeer beminden Ambtsbroeder en Leeraar

TH. OEGEMA,

in den ouderdom van bijna 53 jaar. Met de vele gaven hem van den Heere geschonken, heeft hij omtrent tien jaren de kerk des Heeren alhier met ijver en trouw gediend.

Stelle de Heere dien arbeid tot zegen en trooste Hij de bedroefde weduwe.

Namens den Kerkeraad der Geref. Kerk te Hoogeveen,

Ds. R. ZIJLSTRA, *Praeses.*

J. EIKELBOOM, *Scriba.*

Hoogeveen, 2 September 1912.

Voor de vele en hartelijke gelukwenschen, mij op en na den herdenkingsdag mijner 30-jarige Ambtsbediening toegezonden, betuig ik bij dezen aan allen mijn innigen dank.

J. OSINGA.

Schoonhoven, 3 Sept 1912.

Het is mij niet mogelijk aan allen van hier en van elders, die van hunne vriendelijke belangstelling blijk gaven bij de herdenking van mijnen veertig jarigen dienst, persoonlijk en rechtstreeks te antwoorden. Zij het mij daarom vergund langs dezen weg hun mijnen hartelijken dank te brengen voor zooveel betoon van genegenheid, die mij waarlijk ter verkwikking en bemoediging is. Moge 's Heeren hand de vervulling geven van de geuite wenschen voor de bestendiging van kracht naar lichaam en ziel en versche zalving des Heiligen Geestes bij de voortzetting van den arbeid.

B. VAN SCHELVEN.

Amsterdam, 6 September 1912.

L. G. WEISZ & Co.,
Commissionairs in Effecten,
WESTERMARKT No. 21
AMSTERDAM.

Aangeboden.

20 4 % Obligatiën ten laste Gereformeerde Kerk te Ede, elk groot ƒ 100.—.
1 4 % Obl. Kerk. kas, Rotterdam, groot ƒ 1000.—.

Aanbiedingen worden ingewacht onder letters E. R. bij boekhandel J. H. DONNER, Botersloot 128, *Rotterdam.*

Met enkele dagen verschijnt bij J. H. KOK te Kampen:

Prof. Dr. A. T. ROBERTSON's

BEKNOPTE :: GRAMMATICA OP HET Grieksche Nieuwe Testament

voor *Nederland vrij bewerkt door Dr. F. W. GROSHEIDE.*

Met voorbericht van Prof. Dr. J. WOLTJER.

KERKMEUBILEERINGEN.
Gemakkelijke condities.
SCHIPPERS BROS. - DEN HAAG.
Stationsplein 67.

DE HARP
Christelijk Muziektijdschrift
onder redactie van
F. PIJLMAN.
Prijs 75 cents per jaar.
Men vrage gratis proefnummer.

ELCK WAT WILS
(Liederbundel)
15 Liederen enz. door
F. PIJLMAN.
Prijs . . . . 60 cents.
Harp-abonné's ƒ 0.50.

Uitgaven van de Adm. „DE HARP", Houtmankade 109, Amsterdam.

DEUTSCHE OST-AFRIKA-LINIE.

Geregelde Maildiensten
RONDOM AFRIKA.
4 Afvaarten per maand.

2 × via Las Palmas, Teneriffe, Swakopmund, Lüderitzbucht (Angra Pequena)
2 × via Lissabon, Marseille, Napels en Suez-Kanaal.
Adres voor goederen en passage bij de Agenten:

Voigt & Geber Transport-Maatschij.
PRINS HENDRIKKADE 173, Amsterdam.
Telegr.-Adres: VOIGTGEBER. Telephoon: 5682.

LEVENSVERZEKERING
de Nederlanden in 1845
BRAND - INBRAAK | VERZEKERING
DEN HAAG (vroeger Zutphen). Directie HENNY.
KAPITAAL . . . . . ƒ 4.000.000.00
RESERVEFONDS ruim . . ƒ 1.500.000.00

Groningsche Hypotheekbank voor Nederland.
Gevestigd te GRONINGEN.
Maatschappelijk Kapitaal ƒ 1,000,000.

Commissarissen: PROF. MR. D. P. D. FABIUS, *Amsterdam*; A. W. SCHIPPERS, *Vlaardingen*; JHR. H. A. WTTEWAALL VAN STOETWEGEN, *Rotterdam*; MR. P. DIELEMAN, *Middelburg*; S. SIJTSMA, *Aalsum* (bij Dokkum); Mr. M. P. THOMASSEN à THUESSINK VAN DER HOOP VAN SLOCHTEREN, *Breukelen*.

Raad van Toezicht: JOHS. TERPSTRA, *Groningen*; MR. R. KOPPE, *Groningen*; M. UBBENS, *Middelstum*.

Verstrekt geld op eerste hypotheek.
Geeft uit 4 pCt. Pandbrieven,

koers 97 %, in stukken van ƒ 1000.—, ƒ 500.—, ƒ 100.— en ƒ 50.—. Inlichtingen geven te *Amsterdam*, de heeren: L. G. WEISZ & Co. Westermarkt 21 en te *Rotterdam* de heer H. DANE, Haringvliet 49.

De Directie:
M. BROUWER, Mr. H. VAN DER VEGTE, F. J. BOLT.

ELKA WATCH
met gangtabel
Kon. Ned. Meteorologisch Institut.

KALVERSTRAAT 206
KIEK. ELKA WATCH
HET BESTE HORLOGE ƒ 12.50.

Christel. Vereeniging van Nederlanders te Londen.

Bovengenoemde vereeniging vergadert **elken Dinsdagavond** te **8 uur** in 't gebouw van het **Duitsche Christel. „Kelnerheim", 48 Charlotte Street, Fitzroy Square W.**

Verdere inlichtingen verstrekt gaarne de Secretaris J. BOER,
50 Burnfoot Avenue Munster Rd. *London S. W.*

Firma S. DE HAAS,
Haddingestraat 11, Groningen.
Specialiteit in den aanleg van
Centrale Verwarming in Kerken en Scholen.
Vraag prijsopgaaf en attesten.

GLOED.

Gloed voor **stovenverwarming** in kerken en stichtingen, geeft reuk noch walm, is zeer doelmatig en gemakkelijk; door gloed te gebruiken wordt het werk der kosters op den Zondag ten zeerste beperkt.

Gloedfabriek „Vesuvius",
S. VAN VLIET, - ZAANDAM.

DE NEDERLANDSCHE CONCORDANTIE DES BIJBELS,

van **A. TROMMIUS**, Nieuwe 3e uitgave, groot formaat. **Gebonden in stempelband** voor **slechts ƒ 6.75.**

Over deze uitgave zegt de *Nederlander* 1 Juli 1911:

„Het werk is compleet. — Aanbeveling onnoodig. Ieder ontwikkeld bijbellezer moest het sich aanschaffen. Predikanten, Evangelisten, Onderwijzers aan Zondagscholen of ook gewone scholen kunnen er niet buiten"

Verkrijgbaar bij den Uitgever **D. BOLLE**, te Rotterdam, en verder alom. **Franco** na ontvangst van **Postwissel**, waarop melden: **Trommius.**

Vrije Universiteit.

In dank ontvangen:

Voor de Vereeniging:

Aan Contributiën:

door den heer J. de Jonge Jzn. uit Goes ƒ 60.50, uit Hansweerd ƒ 3, uit Heinkenszand ƒ 8, uit Arendskerke ƒ 1, uit Ierseke ƒ 9.50, uit Kapelle ƒ 5, uit Kattendijke ƒ 1, uit Kruiningen ƒ 12.50, uit Nieuwdorp ƒ 1, uit Schore ƒ 1, uit Wemeldinge ƒ 5, uit Wolfaartsdijk ƒ 3, uit Brielle ƒ 0.50, samen ƒ 111; door den heer G. Lustig te Huizen ƒ 12; door den heer J. v. d. Meyden te Werkendam ƒ 54.75; door Ds. P. J. Jongbloed te Deventer ƒ 35; door den heer Johs. de Jong te Haarlem (afr.) ƒ 113.75; door den heer G. J. P. van Alkema te Dordrecht (afr.) ƒ 20.50.

Aan Collecten (voor de Theol. faculteit): van de Gereformeerde Kerk te Nijkerk ƒ 18.35; te Wezep ƒ 4.50; te Ermelo ƒ 31.91; te Nunspeet ƒ 14.26; te Oldebroek ƒ 8.13; te Abcoude ƒ 4.54½; te Breukelen ƒ 7.32; te Kamerik ƒ 2.43½; te Kockengen ƒ 7.55½; te Arnemuiden ƒ 4.65; te Domburg ƒ 6.74; te Gapinge ƒ 2.48; te Grijpskerke ƒ 17.16½; te Koudekerke ƒ 12.75½; te St. Laurens ƒ 3.63; te Meliskerke ƒ 7.97½; te Middelburg A ƒ 16.05½; te dito B ƒ 10; te dito C ƒ 18.39; te Oostkapelle ƒ 11.50; te Serooskerke ƒ 12.95; te O. en W. Souburg ƒ 13.35; te Veere ƒ 8.34; te Vlissingen ƒ 12.61; te Vrouwenpolder ƒ 3.77; te Westkapelle ƒ 1.17; te Aalst ƒ 1.25; te Gameren ƒ 7.48; te Geldermalsem (2 coll.) ƒ 8.57; te Herwijnen ƒ 6; te Hoenza-Driel ƒ 1.26; te Pouderoyen ƒ 1.80; te Vuren ƒ 0.75; te Zalt-Bommel ƒ 4.81; te Zuilichem ƒ 2.51; te Bolsward A ƒ 5.23½; te dito B ƒ 10.41; te Cubaard ƒ 5.30; te Exmorra c. a. ƒ 6.40; te Praam c. a. ƒ 4.61½; te Gaast c. a. ƒ 5.53½; te Makkum ƒ 8.35; te Oosterend ƒ 7.91; te Pingjum ƒ 5.81; te Schettens ƒ 4.05½; te Schraard ƒ 6.13½; te Tjerkwerd ƒ 2.61; te Witmarsum ƒ 5.60; te Wommels ƒ 15; te Wons ƒ 3.75; te Rijswijk ƒ 9.24.

Aan Schenkingen:

door den heer J. de Jonge Jzn. van A. H. ƒ 3, van J. L. V. ƒ 1, beide te Heinkenszand, samen ƒ 4.

Voor de Medische Faculteit:

(Contributiën): door den heer J. de Jonge Jzn. uit Goes ƒ 25.50, uit Heinkenszand ƒ 1, uit Ierseke ƒ 3, uit Kruiningen ƒ 2, uit Wolfaartsdijk ƒ 1, uit Kloetinge ƒ 2, samen ƒ 34.50; door den heer G. Lustig te Huizen ƒ 1; door den heer G. Bouma te Kooten ƒ 8.75; door Ds. J. J. Koopmans te Grijpskerke ƒ 15.75; door Mr. L. K. Okma uit Oppenhuizen en Uitwellingerga ƒ 11.50.

(Schenkingen): door den heer J. de Jonge Jzn. te Goes collecte bij een spreekbeurt door Ds. W. W. Meynen ƒ 17.24½.

Voor een Nieuw Gebouw:

Prov. Comité Gelderland, Penningm. Ds. C. L. F. van Schelven te Wageningen, door Ds. J. G. Renting te Winterswijk ƒ 40 en ƒ 2.50; door den heer J. C. Reuman, Tiel, van A. S. ƒ 2.50, M. te B. ƒ 2, Mej. de V. ƒ 1, C. S. Pzn. ƒ 1, A. T. ƒ 1, J. C. R. ƒ 1, B. ƒ 2.50; door Mr. J. van Giffen te Elst van Mr. J. v. G. ƒ 5, H. B. ƒ 10; door den heer W. Reesink te Schaarsbergen van G. B. ƒ 1, H. J. T. Jr. ƒ 2, W. R. ƒ 2; door den heer H. van Essen Bmz. te Barneveld van M. J. K. ƒ 1, M. S. ƒ 1, van A. J. B. te H. ƒ 5, A. B. te A. ƒ 10, J. K. te B. ƒ 1, Ds. C. L. F. v. S. te W. ƒ 2.50, samen ƒ 94.

Prov. Comité te Noord-Brabant, Penningmeester de heer A. C. van Drimmelen te Klundert, door den heer J. van der Meyden van Ds. G. ƒ 2.50, J. B. ƒ 1, W. v. H. ƒ 0.50, F. W. ƒ 0.50, C. B. ƒ 1, allen te Nieuwendijk, samen ƒ 5.50.

H. W. v. MARLE Jr. *Penningmeester.*
Amsterdam, Keizersgracht 162.

Boek- en Courantdrukkerij:
DE ROEVER KRÖBER & BAKELS,
Amsterdam.